भाग ५

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकार, नेपाल र भारत सरकारबीच संयुक्त आयोग स्थापना गर्ने सम्बन्धमा सम्पन्न भएको सम्झौता सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

श्री ५ को सरकार, नेपाल
र
गणतन्त्र भारत सरकार
बीच
संयुक्त आयोग स्थापना गर्ने सम्बन्धमा भएको सम्झौता

श्री ५ को सरकार, नेपाल र गणतन्त्र भारत सरकार (यसपछि "संविदाकारी पक्षहरू" भनिएको),

आपसमा विद्यमान प्राचीनतम मित्रता एवं आपसी प्रगाढ सम्बन्धको स्वरूपप्रति जागरूक हुँदै,

शान्तिपूर्ण सह-अस्तित्वको सिद्धान्तप्रति वचनबद्ध हुँदै,

असल छिमेकी सुसम्बन्धहरूलाई सुदृढ गर्ने आवश्यकताप्रति सचेत हुँदै, तथा

आपसी समझदारीलाई अझ बढी सुदृढ पार्न तथा विभिन्न क्षेत्रहरूमा द्विपक्षीय सम्बन्ध एवं सहयोगलाई टेवा दिन अभिप्रेरित हुँदै,

निम्नबमोजिम गर्न सहमत भएका छन्:

धारा १

संविदाकारी पक्षहरू आपसी हितका लागि निम्नलिखित क्षेत्रहरूमा समझदारी सुदृढ गर्न र आपसी सहयोग अभिवृद्धि गर्न नेपाल-भारत संयुक्त आयोग (यसपछि "संयुक्त आयोग" भनिएको) स्थापना गर्न मन्जूर गर्दछन्:—

१. आर्थिक
२. व्यापारिक
३. पारवहन
४. औद्योगिक

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५. जलसम्पदाको विविध उपयोग

६. आपसमा सहमत गरिएबमोजिमका कुनै अन्य कुराहरू ।

धारा २

संयुक्त आयोगले आपसमा मन्जूर गरिएबमोजिमको कार्यसूचीउपर छलफल गर्नेछ र मन्जूर गरिएका सिफारिशहरू कारवाहीका लागि संविदाकारी पक्षहरूसमक्ष पेश गर्नेछ, जसले धारा १ मा उल्लिखित सहयोगका क्षेत्रहरूमा आपसी हितका लागि अनुकूलता एवं अभिवृद्धि प्रदान गर्नेछ ।

धारा ३

सहयोगका निर्दिष्ट क्षेत्रहरूका सम्बन्धमा संयुक्त आयोगले आवश्यकतानुसार उपआयोगहरू गठन गर्न सक्नेछ । त्यस्ता उपआयोगहरूले आफ्नो काम कारवाहीको प्रतिवेदन संयुक्त आयोग समक्ष प्रत्येक बैठकमा पेश गर्नेछन् । संविदाकारी पक्षहरूबीच यसअघि सम्पन्न विभिन्न सम्झौताहरूअन्तर्गत स्थापित अन्तरसरकारी निकायहरूका कार्यहरू विद्यमान व्यवस्थानुसार कायम नै रहनेछन् । त्यस्ता अन्तरसरकारी निकायहरूले संयुक्त आयोगलाई जानकारी गराउनेछन् ।

धारा ४

संयुक्त आयोगको बैठक कुनै संविदाकारी पक्षको अनुरोधमा काठमाडौं र नयाँ दिल्लीमा आलो पालो गरी बस्नेछ । तर दुई बैठकहरूको बीचको अवधि एक वर्षभन्दा बढी हुनेछैन । श्री ५ को सरकारको परराष्ट्र मन्त्री र गणतन्त्र भारतका विदेश मन्त्रीले आ-आफ्नो प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्नेछन् र आवश्यकतानुसार यस्तो प्रतिनिधिमण्डलमा सम्बन्धित संविदाकारी पक्षहरूबाट तोकिएका प्रतिनिधिहरू समावेश हुनेछन् । यस्तो प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व संविदाकारी पक्षहरूले आपसमा मन्जूर गरिएबमोजिमका सर्वाधिकार सम्पन्न व्यक्तिहरूबाट पनि हुन सक्नेछ ।

धारा ५

आपसमा मन्जूर गरिएबमोजिम आवश्यकतानुसार उपआयोगको बैठक बस्नेछ र संविदाकारी पक्षहरूद्वारा तोकिएबमोजिमका विशेषज्ञहरू तथा सल्लाहकारहरू यस्तो उपआयोगमा समावेश हुन सक्नेछन् ।

धारा ६

संयुक्त आयोग तथा यसअन्तर्गतका आयोगहरूले यस सम्झौताको प्रविधानहरू बमोजिम आफ्नो कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक परे अनुसारको कार्यविधि अपनाउन सक्नेछन् ।

80

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

धारा ७

संयुक्त आयोगको निर्णय सहमति-अभिलेख (एग्रीड माइन्यूटस) तथा सिफारिश-हरूको रूपमा राखिनेछन् ।

धारा ८

प्रत्येक बैठकको कार्यसूची तयार गरी संविदाकारी पक्षहरूबीच आदान-प्रदान गरिनेछ र त्यस्तो कार्यसूची बैठक शुरू हुनुभन्दा कम्तीमा एक महिना अगावै स्वीकृत गरिनेछ।

धारा ९

प्रस्तुत सम्झौता पाँच वर्षको लागि मान्य हुनेछ र कुनै पक्षले सम्झौता रद्द गर्ने भनी ६ महिना अगावै लिखित सूचना नदिएमा स्वतः यो सम्झौता अर्को पाँच वर्षको लागि लागू हुनेछ । अरू अवधिका लागि पनि यहीबमोजिमको प्रक्रिया लागू हुनेछ ।

धारा १०

आवश्यक परेमा यो सम्झौताको संशोधन तथा परिवर्तन संविदाकारी पक्षहरूको सहमतिबाट गर्न सकिनेछ । यस्तो संशोधन तथा परिवर्तन त्यसपछि यो सम्झौताको अभिन्न अङ्ग मानिनेछ ।

धारा ११

यो सम्झौता तत्कालीन रूपमा हस्ताक्षर भएको मितिदेखि र संविदाकारी पक्ष-हरूले स्वीकार गरेका पत्रहरू आदान-प्रदान गरेको मितिदेखि अन्तिम रूपले लागू हुनेछ ।

नेपाली, हिन्दी र अंग्रेजी भाषाका दुई दुई प्रतिहरूमा आज मिति २०४४ साल आषाढ ६ गते शनिवारका दिन उपर्युक्त सबै भाषाका प्रतिहरू समान रूपले प्रामाणिक हुने गरी नयाँ दिल्लीमा हस्ताक्षर गरियो । मतभिन्नता भएमा अंग्रेजी भाषाको प्रति लागू हुनेछ ।

श्री ५ को सरकारको तर्फबाट	गणतन्त्र भारत सरकारको तर्फबाट
द.	द.
(शैलेन्द्रकुमार उपाध्याय)	(नारायणदत्त तिवारी)
परराष्ट्र मन्त्री	विदेश मन्त्री

49

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

AGREEMENT BETWEEN HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA ON THE SETTING UP OF A JOINT COMMISSION

His Majesty's Government of Nepal and the government of the Republic of India (hereinafter referred to as "The Contracting Parties");

Being conscious of the age-old ties of friendship between them and the extensive nature of their relationship;

Being committed to the principles of peaceful Co-existence;

Being mindful of the need to strengthen good neighbourly relations; and

Being desirous of further strengthening mutual understanding and or reinforcing their bilateral relations and co-operation in various fields;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

The Contracting Parties agree to establish a Nepal-India Joint Commission (hereinafter referred to as "the Joint Commission") to strengthen understanding and to promote co-operation between them for mutual benefit in the following fields:

1. Economic
2. Trade
3. Transit
4. Industrial
5. Multiple use of Water Resources
6. Any other mutually agreed matters.

ARTICLE II

The Joint Commission shall discuss mutually agreed agenda and refer its agreed recommendations to the Contracting Parties for action, which shall facilitate and promote co-operation for mutual benefit between them in the fields enumerated in Article I.

ARTICLE III

The Joint Commission may appoint Sub-Commissions as may be deemed necessary to deal with specific areas of co-operation. Such

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

Sub-Commissions will submit reports of their work to the joint commission at each session. The Inter-Governmental bodies already set-up under different agreements between the Contracting Parties will continue to function in accordance with the existing arrangements. Such inter-governmental bodies will report to the Joint Commission.

ARTICLE IV

The Joint Commission shall meet at the request of either Contracting Party alternately at Kathmandu and New Delhi. However, there shall not be a gap of more than a year between two consecutive meetings. The respective delegations shall be led by the Minister for Foreign Affairs of His Majesty's Government of Nepal and the Minister of External Affairs of the Government of the Republic of India and shall include the representatives as designated by the respective Contracting Parties. The delegations may also be led by plenipotentiaries mutually agreeable to the Contracting Parties.

ARTICLE V

The Sub-Commissions shall meet as often as mutually considered necessary and may include experts and advisors as may be designated by the Contracting Parties.

ARTICLE VI

The Joint Commission and the Sub-Commissions under it may adopt such rules of procedure as may be necessary for their functioning in accordance with the provisions of this agreement.

ARTICLE VII

The decision of the Joint Commission shall be drawn up in the form of agreed minutes and recommendations.

ARTICLE VIII

The agenda for each session shall be prepared and exchanged between the Contracting Parties and shall be agreed at least one month prior to the commencement of the Session.

ARTICLE IX

This Agreement shall remain valid for a period of five years and will be automatically extended for another period of five years unless

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

a notice in writing is given by either side asking for the termination of this agreement six months before the date of its expiry. Further extensions will be effected in a similar manner.

ARTICLE X

Amendments and modifications to this agreement, if necessary, may be made by mutual consent of the Contracting Parties and such amendments and modifications shall then form an integral part of this Agreement.

ARTICLE XI

This Agreement shall come into force provisionally on the date of its signing and definitively from the date of exchange of instruments of approval by the Contracting Parties. Signed at New Delhi on this Twentieth of June 1987, in duplicate in Nepali, Hindi and English language, all the texts being equally authentic. In case of divergence the English text shall prevail.

For and on behalf of His Majesty's Government of Nepal.	For and on behalf of The Government of the Republic of India.
Sd.	Sd.
(Shailendra Kumar Upadhyaya)	(Narayan Dutt Tiwari)
Minister for Foreign Affairs.	Minister of External Affairs.

आज्ञाले,
उदय नेपाली श्रेष्ठ
उपसचिव

श्री ५ को सरकारको छापाखाना, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।